

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.01.1966, sp. zn. 4 Cz 164/65, ECLI:CZ:NS:1966:4.CZ.164.1965.1

Číslo: 27/1966

Právní věta: Nárok, který byl přiznán podle ustanovení § 95 odst. 2 zák. o rod., může být realizován a nepředpokládá se již další řízení o nároku podle § 95 odst. 1 zák. o rod.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.01.1966

Spisová značka: 4 Cz 164/65

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nároky neprovdané matky

Předpisy: 94/1964 Sb. § 95 99/1963 Sb. § 6
§ 41

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27/1966 sb. rozh.

Nárok, který byl přiznán podle ustanovení § 95 odst. 2 zák. o rod., může být realizován a nepředpokládá se již další řízení o nároku podle § 95 odst. 1 zák. o rod.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 1966, [4 Cz 164/65.](#))

Navrhovatelka uvedla v návrhu, podaném u obvodního soudu pro Prahu 3, že očekává narození dítěte, jehož otcem je odpůrce, a proto žádá, aby jmenovaný jí ve smyslu § 95 zák. o rod. přispěl na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím částkou 1500 Kčs, jakož i na úhradu výživy očekávaného dítěte po dobu 26 týdnů částkou 900 Kčs.

Obvodní soud pro Prahu 3 tento návrh zamítl. Po provedeném dokazování považoval návrh za uplatnění nároků podle § 95 odst. 1 zák. o rod. Toto ustanovení však předpokládá, že otec dítěte byl již určen a to buď souhlasným prohlášením rodičů, nebo pravomocným rozsudkem soudu, což v daném případě splněno nebylo. Proto soud považoval návrh za předčasný.

Současně však předběžným opatřením odpůrci uložil, aby navrhovatelce přispěl k zajištění nákladů těhotenství a slehnutí a k zajištění výživy dítěte částkou 2400 Kčs, a to s poukazem na ustanovení § 95 odst. 2 cit. zák. a na zjištění, podle nichž je otcovství odpůrce pravděpodobné.

Městský soud na základě opravného prostředku odpůrce usnesení soudu I. stupně, jímž bylo vydáno předběžné opatření, zrušil. V důvodech svého rozhodnutí uvedl, že nebyly splněny podmínky pro vydání předběžného opatření podle § 74 a násl. o. s. ř., zejména nebyl podán návrh. Předběžné opatření je podle jeho názoru vydáváno tehdy, je-li nutno provést důkazy, které brání rozhodnout ihned ve věci samé konečným rozhodnutím. Obvodní soud však rozhodl o celém předmětu řízení, což odporuje vlastnímu účelu předběžného opatření. Navíc pak téhož dne návrh ve věci samé zamítl, čímž podle § 77 odst. 1 písm. b) o. s. ř. předběžné opatření v okamžiku jeho vydání zaniklo.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím obou soudů byl porušen zákon, a tato rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění.

Obvodní ani Městský soud si neujasnily především povahu nároku podle § 95 odst. 2 zák. o rod. a jeho vztah k nároku podle § 95 odst. 1 cit. zák. a v souvislosti s tím otázku, kterého nároku se navrhopatelka vlastně domáhala.

Předmětem práva podle § 95 zák. o rod. je přiměřený příspěvek na úhradu výživy matky dítěte a jejích nákladů spojených s těhotenstvím a slehnutím, příp. na zajištění výživy dítěte. Podle § 95 odst. 1 může být nárok uplatněn pouze proti otci, tj. muži, jehož otcovství bylo již zjištěno buď souhlasným prohlášením rodičů nebo pravomocným rozhodnutím soudu, tedy prakticky až po narození dítěte. Naproti tomu nárok podle § 95 odst. 2 cit. zák. může uplatnit pouze těhotná žena, tedy právě nejpozději do narození dítěte, a to proti tomu muži, jehož otcovství je pravděpodobné. Přitom i obsah nároku je ve srovnání s odst. 1 cit. ustanovení širší, poněvadž se vztahuje i na zajištění dítěte po dobu 26 týdnů, s těhotná žena podle tohoto ustanovení uplatňuje vlastním jménem i nároky dítěte, které se má narodit. Už z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že v § 95 odst. 2 jde o opatření k zajištění nároku podle § 95 odst. 1 zák. o rod., tedy o předběžné opatření svého druhu. Nárok, který byl přiznán na základě ust. § 95 odst. 2 cit. zák., byl přiznán definitivně a může být realizován a nepředpokládá se již další řízení o nároku podle § 95 odst. 1 cit. zák. Tato situace byla ostatně stejná i před 1. 4. 1964 a nový zákon o rodině ani nový občanský soudní řád v tomto směru nic nezměnily.

K zahájení řízení o návrhu podle § 95 odst. 2 zák. o rodině je tedy třeba návrhu těhotné ženy a v řízení se zjišťuje pouze pravděpodobnost tvrzeného otcovství. Žádné jiné předpoklady, zejména podle § 74 odst. 1 o. s. ř., není třeba zkoumat.

Oba soudy se měly tedy především zabývat otázkou, k čemu návrh podaný navrhopatelkou směřuje, a podle toho pak v řízení postupovat. Z obsahu návrhu vyplývá, že navrhopatelka se domáhá mimo příspěvku na náklady spojené s těhotenstvím a slehnutím též příspěvku na zajištění výživy dítěte, a že návrh byl podán ještě před narozením dítěte. Šlo tedy o návrh podle § 95 odst. 2 zák. o rod. a takto měl být posuzován, i když se navrhopatelka výslovně neodvolala na ust. § 95 odst. 2, ale pouze obecně na § 95 zák. o rod. Věcnému vyřízení tohoto návrhu nebránila samozřejmě ani skutečnost, že mezitím se dítě již narodilo.

Pokud soudy vycházely z jiného právního názoru, porušily svými rozhodnutími zákon v ust. § 95 odst. 1, 2 zák. o rod. ve spojení s ustanoveními § 6, § 41 odst. 2 o. s. ř.